

Dosarul nr.3ra-1222/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G.Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Vl.Clima, A.Malîi, E.Palanciuc)

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând recursul depus de Nadejda Slova,
în cauza civilă, la acțiunea depusă de Nadejda Slova împotriva
Consiliului municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material sub
forma de dobândă de întârziere, încasarea sumei inflației și a prejudiciului
moral,

împotriva încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admisă cererea Consiliului municipal Chișinău cu privire la repunerea în
termenul de declarare a apelului și a fost repusă în termen cererea de apel
declarată de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 27 septembrie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și a

deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată
hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a
fost emisă o decizie nouă, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 5 octombrie 2017, Nadejda Slova a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la repararea
prejudiciului material sub forma de dobândă de întârziere, încasarea sumei
inflației și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 8 decembrie 2005
Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 36/9 „Despre aprobarea
Regulamentului privind finanțarea dobânzii bancare persoanelor angajate în
sistemul bugetar care construiesc/procură locuințe prin metoda creditării
ipotecare”.

Astfel, aflându-se la evidența persoanelor ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai, fiind divorțată și având la întreținere 2 copii, la 3 august 2006 a încheiat cu Serviciul Național de Locuință contractul nr. 130-/C12/11 de investire în construcția unei locuințe.

Din considerentul că, nu dispunea de mijloacele financiare pentru achitarea contravalorii locuinței integral, la 6 octombrie 2006 a încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA contractul de credit nr. S06612, în baza căruia a împrumutat suma de 94 000 lei pe termen de 15 ani, ca efect fiind încheiat și contractul de gaj nr. S 06612-a din aceeași dată – 6 octombrie 2006.

Ulterior, ca efect al faptului că contravaloarea spațiului locativ a fost majorată, la 19 iulie 2007 a încheiat cu banca acordul adițional nr. S07515 la contractul de credit nr. S06612 din 6 octombrie 2006, prin care suma creditului a fost majorată de la 94 000 lei până la 118 136 lei, în acest sens a fost încheiat acordul adițional nr. S07515-a din 19 iulie 2007 la contractul de gaj nr. S 06612-a din 6 octombrie 2006.

Având în vedere că, dânsa întrunea condițiile stabilite de Regulamentul aprobat de Consiliul municipal Chișinău nr. 36/9 din 8 decembrie 2005, la 19 octombrie 2006 a depus în adresa Primarului interimar al Primăriei municipiului Chișinău o cerere, solicitând acordarea ajutorului financiar în conformitate cu decizia Consiliului municipal Chișinău menționată.

Ca efect al inacțiunilor autorității publice locale, care s-ar solda cu acceptarea cererii și acordarea suportului financiar, la 6 august 2014 a depus către Primăria municipiului Chișinău o cerere prealabilă, prin care a solicitat examinarea repetată a cererii sale inițiale din 19 octombrie 2006 și explicarea motivelor de neexaminare a acesteia până la acel moment, la fel, a solicitat expedierea în adresa sa a deciziilor adoptate de Consiliul municipal Chișinău în perioada anilor 2006-2014 cu privire la acordarea ajutorului financiar pentru achitarea dobânzii la creditele bancare primite de către persoanele ce activează în cadrul sistemului bugetar, însă prin scrisoarea Primăriei municipiului Chișinău nr. S-7658/14 din 11 septembrie 2014, cererile reclamantei au fost respinse.

În circumstanțele create și în vederea apărării drepturilor sale, a înaintat într-un alt litigiu o acțiune în judecată, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii, anularea refuzului nr.S-7658/14 din 11 septembrie 2014 a Primăriei mun. Chișinău, prin care s-a refuzat în admiterea cererii depuse la 19 octombrie 2006, încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul său a sumei de 96 140, 26 lei în vederea restituirii dobânzii bancare achitate pe perioada 19.10.2006-22.10.2014, ce constituie prejudiciu material cauzat și a sumei de 346, 05 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, sumă formată din costul autentificării copiilor de către notarul public Daniela Țurcan.

A indicat că pe parcursul examinării cauzei în fond, în litigiul anterior, la 19 mai 2015 Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr.3/18, prin care a acceptat cererea privind achitarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul reclamantei a dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 6 octombrie 2006, încheiat între Nadejda Slova și BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Însă, deoarece Consiliul municipal Chișinău, în vederea restituirii dobânzii bancare, a transferat în beneficiul reclamantei suma de 63 165, 84 lei, ce reprezintă doar o parte din dobânda achitată, dânsa a diminuat suma și a solicitat instanței încasarea diferenței sumei ce constituie 36 620, 22 lei (99 786, 06 lei (prejudiciul material solicitat) - 63 165, 84 lei (suma transferată)).

A subliniat că în urma rejudecării cauzei, prin decizia irevocabilă din 7 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, casată integral hotărârea din 21 aprilie 2016 a Judecătorei Grigoriopol și emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă.

În opinia sa, prin acțiunile ilegale ale pârâtului a suportat prejudicii, formate nu doar din sumele datorate în vederea achitării dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar, dar și alte prejudicii materiale și morale. Or, conform Legii cu privire la petiționare și Legii contenciosului administrativ, autoritățile publice au obligația să examineze cererile persoanelor în termen de 30 de zile, deci, cererea a fost depusă la 19 octombrie 2006 și respectiv pârâtul urma să adopte o decizia de acceptare a achitării dobânzii bancare până în data de 18 noiembrie 2017.

Mai mult ca atât, ținând cont de faptul că prin contractul de credit ipotecar a fost stabilit expres graficul (suma și data la care urmează a fi achitată), fapt ce indică cu certitudine datele până la care urma a fi acordat suportul financiar, și, fiind prevăzut de lege termenul (data) în care pârâtul urma să accepte cererea reclamantei și să achite dobânda bancară la contractul de credit ipotecar, somația nu este necesară. Or, conform calculelor detaliate anexate, a fost calculată suma, începând cu data în care urma a fi acceptată cererea reclamantei și până la data acceptării cererii de către Consiliul municipal Chișinău prin decizia din 19 mai 2015, și suma dobânzii a constituit 99 810,75 lei.

Suplimentar, a menționat că, un element al prejudiciului material îl constituie și suma inflației, ce reprezintă scăderea simultană a puterii de cumpărare a monedei. Conform calculelor detaliate anexate, a fost calculată suma începând cu data în care urma a fi acceptată cererea reclamantei potrivit legii (18.11.2006) și până la data acceptării cererii de către Consiliul municipal Chișinău (decizia nr. 3/18 din 19.05.2015), deci suma inflației a constituit 52 975,81 lei.

Totodată, prin acțiunile ilegale ale Consiliului municipal Chișinău a suportat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 50 000 lei, cauzat prin tergiversarea și aplicarea unui tratament discriminator, prin acțiunile ilegale repetate, ce a dus inevitabil la necesitatea acordării timpului și forțelor personale în vederea stabilirii adevărului și dreptății în instanța de judecată și reîncadrării depline în drepturile legale le sale.

La fel, a menționat că, prin acțiunile sale, autoritatea publică locală a atentat la valorile nepatrimoniale, demnitatea și prestigiul persoanei, pe cale de consecință reclamantei i-au fost provocate suferințe psihice, cauzate personalității umane. Astfel, acțiunile abuzive ale Consiliului municipal Chișinău au cauzat stres, anxietate și frustrare pentru reclamantă.

Conform reclamantei, pârâtul i-a încălcat drepturile și a pus-o într-o situație discriminatorie intenționat și cu bună știință, deoarece în timp ce i se refuza în admiterea cererii și achitarea dobânzii bancare, pârâtul admitea cererile altor persoane aflate în situație identică cu cea a sa, inclusiv și persoane, ce activau în aceiași autoritate publică ca și reclamanta, și le achita dobânda bancară aferentă contractului de credit ipotecar.

Respectiv a susținut că toate actele discriminatorii față de reclamantă au durat pe parcursul a 9 ani, din 19 octombrie 2006, data depunerii cererii de acordare a suportului financiar și până la 19 mai 2015, data emiterii deciziei de acceptare a cererii depuse, iar în toată această perioadă autoritatea publică locală de fapt a indus reclamanta în eroare că cererea sa se examinează în diferite comisii și ulterior va fi acceptată.

În asemenea circumstanțe, a fost depusă prezenta acțiune, Nadejda Slova solicitând în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul său a sumei în mărime de 95 082 lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de dobândă de întârziere, a sumei în mărime de 42 933 lei cu titlu de inflație, a sumei în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor judiciare.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Slova a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul Nadejdei Slova a sumei de 95082 lei cu titlu de dobândă de întârziere la suma dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 6 octombrie 2006 încheiat între Nadejda Slova cu BC „Moldova-Agroindbank” SA, acceptată prin decizia nr. 3/18 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chișinău, a sumei de 42933 lei cu titlu de sumă a inflației și a sumei de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea Consiliului municipal Chișinău cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost repusă în termen cererea de apel declarată de Consiliul municipal Chișinău.

Prin decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o decizie nouă, de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 12 iulie 2019, Nadejda Slova a declarat recurs împotriva încheierii din 22 mai 2019 și a deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești contestate ce formează obiectul prezentului recurs, cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere, prin care cererea de repunere în termen a apelului depusă de Consiliul municipal Chișinău să fie respinsă, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani să fie declarat inadmisibil.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată, în referința asupra cererii de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că încheierea instanței de apel, prin care apelantul Consiliul municipal Chișinău a fost repus în termenul de declarare a

apelului este ilegală și nefondată, deoarece apelantul nu a prezentat argumente și probe pertinente ce ar demonstra imposibilitatea depunerii apelului în termenul legal.

A menționat că art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă indică că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, și nu de la data recepționării acestuia după cum greșit a interpretat instanța de apel.

În aceste circumstanțe, fără nici o modalitate de interpretare, legea nu dispune un alt termen pentru persoanele care nu au participat la ședința în care urma să fie pronunțat dispozitivul, fiind îndeplinită procedura de citare.

În opinia sa, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligație pozitivă și are menirea asigurării unei bune funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122, 362 alin. (3) Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

În speța dată, astfel de probe nu au fost prezentate instanței, cu atât mai mult că reprezentantul pârâtului – apelant Consiliul municipal Chișinău a fost prezent în ședința instanței de fond din 21 septembrie 2019 când a fost declarată finisată examinarea cauzei în fond, iar părțile au luat cuvântul, anexând pledoariile la dosar, deliberarea și pronunțarea fiind amânată pentru 27 septembrie 2019.

De asemenea, a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și nefondată, deoarece instanța de apel a aplicat eronat legea în baza căreia și-a motivat decizia raportată la circumstanțele cauzei și nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată, motivând decizia cu aplicarea și interpretarea arbitrară a normelor.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând decizie neîntemeiată de respingere a acțiunii, pe când soluția instanței de fond este justă și întemeiată.

Prin referințele depuse la 17 octombrie 2019, Consiliul municipal Chișinău a solicitat declararea recursului depus de Nadejda Slova ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

La 1 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acestuia.

Articolul 258 alin. (3) Cod administrativ statuează că procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se

vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Astfel, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, în coroborare cu Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea și decizia contestată 22 mai 2019 și, respectiv la 3 iulie 2019 (vol.II,f.d.25,40). Astfel, având în vedere că încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a putut fi contestată odată cu fondul deciziei, recursul depus la 12 iulie 2019 (vol.II,f.d.55) este în termen.

La 6 noiembrie 2019, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a numit recursul enunțat pentru examinare în fond, în complet de 5 judecători.

Verificând legalitatea încheierii și a deciziei din 22 mai 2019 și, respectiv din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Nadejda Slova întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de Consiliul municipal Chișinău urmează a fi respinsă, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ în coroborare cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) din același cod, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

La rândul său, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Iar prin prisma art. 195 din același cod, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Astfel, la acest capitol, instanța de recurs reține prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, potrivit cărora instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Totodată, conform art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Conform art. 116 alin. (1) și (2) din același cod, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

După cum denotă actele cauzei, dispozitivul hotărîrii primei instanțe a fost adoptat și pronunțat public la 27 septembrie 2018 (vol.I,f.d.204).

La fel, s-a constatat că pe parcursul examinării litigiului în prima instanță, în ședințele de judecată din 2 mai 2018, 11 iunie 2018 și 21 septembrie 2019 când a fost finalizată examinarea cauzei în fond și amânată deliberarea și pronunțarea dispozitivului hotărîrii pentru 27 septembrie 2018, pârâtul Consiliul municipal Chișinău prin intermediul reprezentantului său, Andrian Ursachi a fost prezent (vol.I,f.d.200-203).

Tot actele cauzei atestă că Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 9 noiembrie 2018, solicitând concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului (vol.I,f.d.209).

La rândul său, instanța de apel examinând cererea de repunere în termenul de declarare a apelului a Consiliului municipal Chișinău a stabilit prin încheierea contestată din 22 mai 2019 că apelantul nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, iar dispozitivul hotărîrii instanței de fond a fost publicat la 25 octombrie 2018, astfel apelantul fiind în imposibilitate absolută de a cunoaște despre hotărîrea emisă la 27 septembrie 2018.

Din considerentul că apelanta nu a putut exercita din motive neimputabile acesteia dreptul de declarare a apelului în termenul de 30 de zile de la data

pronunțării dispozitivului, deoarece nu a cunoscut despre hotărârea primei instanțe, iar reprezentantul care a reprezentat în instanța de fond Consiliul a fost eliberat din funcție, Curtea de Apel Chișinău a repus apelul Consiliului municipal Chișinău în termenul de declarare (vol.II,f.d.25-27).

Colegiul reține însă că această soluție este prematură, iar raționamentul instanței de apel de a admite cererea de repunere în termen a apelului este în contradicție cu prevederile art. 116 Cod de procedură civilă și probatoriul din dosar.

Colegiul atestă că Consiliul municipal Chișinău, solicitând repunerea apelului în termen, a indicat că nu a fost prezent la ședința de judecată din 27 septembrie 2018 în care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost publicat la 25 octombrie 2018, astfel apelantul fiind în imposibilitate absolută de a cunoaște despre hotărârea emisă la 27 septembrie 2018.

Din prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, se deduce că termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, nu de la data publicării dispozitivului hotărârii, ci de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Este de menționat că, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Prin urmare, în speță, prin prisma prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 septembrie 2018, ziua imediat următoare datei adoptării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 27 octombrie 2018 (zi de sâmbătă). Astfel, ultima zi de depunere a apelului prin prisma art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă a fost 29 octombrie 2019 (zi de luni). Cu toate acestea, apelul a fost depus 5 9 noiembrie 2019 (vol.I,f.d.209), fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Cât privesc argumentele Consiliului municipal Chișinău, preluate greșit de către instanța de apel precum că a omis întemeiat termenul de declarare a apelului, deoarece nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, or, Consiliul a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată pentru care a fost amânată deliberarea și pronunțarea hotărârii, mai mult fiind părât pe cauza dată, reprezentantul acestuia a participat la ședințele de judecată din 2 mai 2018, 11 iunie 2018 și 21 septembrie 2019 când a fost finalizată examinarea cauzei în fond și amânată deliberarea și pronunțarea dispozitivului hotărârii pentru 27 septembrie 2018, respectiv era de responsabilitatea acestuia de a se interesa de soarta dosarului și despre soluția adoptată de instanța de fond.

Prin urmare, Consiliul municipal Chișinău a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță

fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Or, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejare a drepturilor sale, inclusiv, prin acțiuni concludente, de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul Consiliului municipal Chișinău precum că dispozitivul hotărârii contestate a fost publicat pe site-ul oficial al instanței de judecată la 25 octombrie 2018, astfel termenul de declarare a apelului urma a curge anume din această dată, or, conform modificărilor operate prin Legea nr.155 din 5 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei dispozitivului acesteia sau a plasării pe site, cum prevedea anterior norma procesuală.

Referitor la argumentele Consiliului municipal Chișinău invocate în apel și preluate greșit de instanța de apel, precum că temei de a considera că apelul a fost depus în termen constă în faptul că reprezentantul care a reprezentat în instanța de fond Consiliul municipal Chișinău, Andrian Ursachi a fost eliberat din funcție și respectiv, dosarul a fost preluat de către noul reprezentat care nu avea posibilitate nici un fel să cunoască despre hotărârea contestată, Colegiul le reține ca fiind declarative, având în vedere că conducerea autorității publice de stat urma să organizeze și monitorizeze activitatea în așa mod, încât să nu fie afectate obligațiile de reprezentare a statului în cadrul proceselor de judecată.

Astfel, Consiliul municipal Chișinău prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate, or, pentru a fi repus în termenul de declarare a apelului Consiliul municipal Chișinău urma să prezinte probe concludente, care ar demonstra imposibilitatea executării în termen a actului de procedură. Asemenea probe la moment în materialele dosarului nu se regăsesc.

În astfel de circumstanțe și având în vedere faptul că apelul a fost depus peste termenul legal de declarare, nefiind constatate temeuri legale pentru repunerea în termen a apelului, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Nadejda Slova cu casarea încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și pronunțarea unei decizii noi sub formă de încheiere prin care cererea Consiliului municipal Chișinău privind repunerea în termenul de declarare a apelului să fie respinsă ca neîntemeiată.

La rândul său, repunerea neîntemeiată a apelului în termen, primirea acestuia în procedură și examinarea cauzei în apel duce inevitabil la casarea

deciziei adoptată pe fond, motiv pentru care decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău urmează soarta încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău care a fost casată, or, în cazul examinării apelului declarat de Consiliul municipal Chișinău pe fond, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Se reține prin prisma jurisprudenței relevante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului contra Republicii Moldova în privința standardelor de procedură imperative, că încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă interpretarea și aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept procedural referitor la temeiurile repunerii în termen a apelului declarat de Consiliul municipal Chișinău și la termenul de declarare a apelului depus împotriva hotărârii din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Nadejda Slova cu casarea încheierii și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de Consiliul municipal Chișinău urmează a fi respinsă, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ în coroborare cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Nadejda Slova.

Se casează integral încheierea din 22 mai 2019 și decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la acțiunea depusă de Nadejda Slova împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material sub forma de dobândă de întârziere, încasarea sumei inflației și a

prejudiciului moral, cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere prin care:

Se respinge cererea apelantului Consiliul municipal Chișinău cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Cererea de apel declarată de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani se declară inadmisibilă ca fiind depusă după expirarea termenului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh